

Kaartlezen

Twee dagen geleden ontving ik een brief van een jonge talentvolle bridger, die onlangs tot de rijen van de professionals toetrad. Het verbaasde me dat hij mij schreef, want ik ken hem maar vaag. Het was de noodkreet van een wanhopig jongmens. De brief luidde als volgt.

Geachte heer Van Hoof,

Zoals u waarschijnlijk weet, ben ik één maand of zes geleden gevraagd voor het Bubbles-team. Ik voelde me gevleid. Het was veruit het beste team van Nederland. Ze hadden bijna elk viertallentoernooi van het voorbije seizoen gewonnen en daarmee hun sponsor een hoop publiciteit bezorgd. Bovendien deden ze me een aanbod dat ik niet kon weigeren en dat deed ik dan ook niet.

Spoedig daarna werd ik uitgenodigd voor een teambespreking. Ik moest naar een obscuur café aan de rand van de stad. Ik kwam daar klokke acht aan maar zag geen enkel bekend gezicht. Dus vroeg ik aan de barkeeper waar de bridgebijeenkomst was en hij wees me naar een klein kamertje achterin het etablissement. De ruimte was spaarzaam verlicht en het duurde even voordat mijn ogen drie mannen aan een tafel ontwaarden. Het waren kennelijk mijn teamgenoten, maar helemaal zeker daarvan was ik niet.

De man in het midden gebod me te gaan zitten en gaf me een mapje kaarten. 'Pak de zuidhand eruit, maar sorteer je kaarten niet', zei hij. Een van de andere kerels nam de noordkaarten, sorteerde ze en spreidde ze voor mij uit op tafel. Het was even wennen om naar een ongesorteerde hand te kijken, maar in het schijnsel van een kaars zag ik het volgende afspelprobleem voor me:

Z/allen	♠ AB94	
	♥ 97	
	♦ HV82	
	♣ AV5	
♠ ?		♠ ?
♥ ?	N	♥ ?
♦ ?	W O	♦ ?
♣ ?	Z	♣ ?
	♠ H1083	
	♥ A6	
	♦ AB54	
	♣ HB9	

'Dit spel werd onlangs gespeeld in het Boothal-toernooi', zei de man in het midden. 'Je bent leider in zes schoppen en de start is ♥H. Maak je speelplan.'

Ik keek naar het spel en zag dat het simpelweg een kwestie was van troefvrouw vinden. Ik zag verder geen addertjes onder het gras, dus gaf snel antwoord. 'Ik pak de eerste slag, steek over naar ♠A en speel ♠B. Als oost klein speelt, snij ik.'

'Akkoord, je hebt het contract gemaakt. Maar waarom speelde je het zo?'

'Geen idee. Ik heb gewoon gegokt en heb meestal geluk.'

'Geluk hebben bestaat niet in bridge,' kwam de derde man er boos tussen. 'Het is onmogelijk om de kansberekening te verslaan.'

De man in het midden legde geruststellend zijn hand op mijn arm en vroeg: 'Wat denk je dat er in de praktijk gebeurt?'

'Hoe moet ik dat nou weten?'

'Niet zo snel. Kijk naar je kaarten. Toen het spel afgelopen was, heeft de leider ze zo in het mapje teruggestopt, zonder ze te schudden of opnieuw te sorteren. Dat doen mensen zelden, weet je. Ik heb je gevraagd je hand niet te sorteren. Welke kaart ligt bovenop?'

'Harten aas.'

'En welke kaarten komen dan?'

'Schoppen heer, schoppen tien en harten zes.'

Opeens begreep ik het. Door naar de kaarten te kijken kon ik zien in welke volgorde ze in het toernooi gespeeld waren. Dus de leider nam de eerste slag met ♥A, legde ♠H op tafel en sneed ♠V over west. Die slag verloor aan troefvrouw van oost, die harten naspeelde voor één down.

'Aan de andere tafel ging de leider één down!', zei ik, snakend naar adem.

'Correct. Je bent een slim baasje. Dus voortaan, als je in ons team speelt en spellen krijgt van de andere tafel, sorteert je je kaarten niet, tenzij je in staat bent om te onthouden in welke volgorde je ze hebt opgeraapt.'

'Maar dat is vals spel!', stamelde ik.

'Nee, dat is het niet', zei de man links. 'Het is niets anders dan een niet zo bekende expert-techniek, genaamd het lezen van de kaarten van de tegenpartij. Het is toegestaan om conclusies te trekken uit hun bieden en signaleren, en dit mag dus ook.'

'Deze vergadering is afgelopen', zei de man in het midden. 'Doe wat we je gezegd hebben en je zult zien dat je spel met sprongen vooruit zal gaan.'

Ik verkeerde in een soort shock toen ik de kroeg verliet. In de daaropvolgende weken kon ik het niet nalaten om mijn pas aangeleerde techniek uit te proberen, hoezeer ik het ook afkeurde. Het was inderdaad verbluffend hoe weinig bridgers hun kaarten schudden voordat ze ze terugstoppen in het board. Ik kon soms het spelverloop van de andere tafel slag voor slag volgen. Ik had er echter weinig baat bij tot, tijdens mijn eerste toernooi in het Bubbles-team, het volgende spel voorkwam:

Z/NZ	♠74	
	♥H83	
	♦HVB4	
	♣H753	
♠V10832	N	♠H95
♥954	W O	♥10762
♦A76	Z	♦853
♣108		♣VB9
	♠AB6	
	♥AVB	
	♦1092	
	♣A642	

Het was de tweede helft van een gelijkopgaande wedstrijd tegen vier goede, maar tamelijk onervaren spelers. Het bieden ging 1SA-3SA en ik kon er zeker van zijn dat het aan de andere tafel ook zo was gegaan. De start was ♠2 (kleintje-plaatje) en oost legde op de

derde hand de heer. Om het contract te maken had ik drie ruitenslagen nodig. Als oost ♦A had, moest ik ♠A twee keer ophouden voor het geval de kleur vijf-drie zat. Als west ♦A had, kon ik ♠A maar beter meteen nemen zodat ik met ♠B-klein een stopper overhield. Daar zat ik dan met 28 punten samen in 3SA en ik moest de juiste gok nemen om mijn contract te maken.

Ik keek naar mijn – ongesorteerde – kaarten: ♠6 bovenop, dan ♠B, ♠A, ♦10, ♣2 en ♣4. Dus aan de andere tafel had de leider de eerste slag gedoken. Zijn ♠B was door west met de vrouw genomen, die met schoppen na zijn kleur vrij had gespeeld. Zuid speelde vervolgens ♦10 en blijkbaar was ♦A meteen genomen. De twee kleine klaveren leken sterk op twee afgegooide vuiltjes. Dus west moest ♦A gehad hebben, met vijf schoppen van de vrouw.

Me een beetje schuldig voelend, nam ik de eerste slag met ♠A en legde ♦10 op tafel. Ik eindigde met tien slagen.

'Goed gedaan', zei mijn partner. 'Goed gedaan', zeiden mijn teamgenoten na afloop van de wedstrijd. Dank zij het bewuste spel hadden we met twaalf imps verschil gewonnen.

In de maanden die volgden kon ik de techniek van kaartlezen steeds vaker toepassen. Zo maakte ik de volgende 6♥ waar ik door mijn partner ingeduid was:

N/NZ	♠984	
	♥76	
	♦AB7	
	♣AHVB10	
♠652	N	♠HB1073
♥HB3	W O	♥92
♦V32	Z	♦10965
♣8543		♣76
	♠AV	
	♥AV10854	
	♦H84	
	♣92	

Na een 1♣-opening van mijn partner en een 1♠-bod van oost was ik in 6♥ beland. West startte met schoppen voor de heer en mijn aas. De normale speelwijze is twee keer te snijden in harten. Aan de volgorde van mijn kaarten kon ik echter zien dat ♥H en ♥B achter zaten. Ik speelde daarom als

volgt af: ♠A, ♠V, klaveren naar het aas, schoppen getroefd, klaveren naar de heer, ♣V getroefd door oost met ♥9 en overgetroefd, ruiten naar de boer (!), ♣B getroefd en overgetroefd, ♦H, ruiten naar het aas en harten naar de 8. West mocht de laatste twee slagen naar ♥A-V brengen.

Niet alleen bij het afspelen komt de truc van pas, maar ook in het tegenspel en zelfs bij het bieden. Zo vond ik een keer de juiste start tegen 3SA van H-V-9-vijfde en bleef ik uit een vijftig-procent slem omdat ik uit mijn kaarten kon afleiden dat troefheer mis zat.

Maar, meneer Van Hoof, ik heb er geen vrede mee op zo'n manier mijn punten (en geld) te verdienen. Ik kan er echter niet mee ophouden. Mijn teamgenoten zouden het meteen merken. Ik zou uit het team kunnen stappen, maar dan nog. Het is gewoon niet meer mogelijk om de volgorde van kaarten die ik in handen krijg te negeren.

Daarom richt ik mij tot u voor hulp. Uw rubriek wordt door veel toernooispelers gelezen. Schrijft u alstublieft over dit fenomeen, natuurlijk zonder uw bron te noemen, en vertel alle bridgers in de hele wereld dat ze hun kaarten moeten schudden voordat ze ze in het board terugstoppen. Ik weet zeker dat ik op u kan rekenen.

Hoogachtend,

Ik weet niet wat u ervan vindt, maar zelf was ik volledig uit het veld geslagen toen ik de brief gelezen had. Ik ben het met de schrijver eens dat deze manier van 'kaartlezen' heel dicht in de buurt van vals spel komt, maar er zijn geen regels die het verbieden. Daarom ben ik blij dat ik aan het verzoek om erover te publiceren kan voldoen. Voor de Bols Bridge Tip Competitie heb ik de volgende tip ingediend:

SCHUD UW KAARTEN!